

§ 239

Svar på motion om inkomstkrav från Tobias Smedberg (V) med flera

KSN-2022-00271

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Sammanfattning

Tobias Smedberg (V), Ingela Ekrelius (V), och Torbjörn Björlund (V) föreslår i en motion väckt 31 januari 2022 att kommunfullmäktige ger Uppsalahem ett direktiv om att ta bort inkomstkraven i Uppsalahems bestånd med omedelbar verkan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 juni 2022
- Bilaga, Motion om inkomstkrav från Tobias Smedberg (V) med flera

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-06-16

Diarienummer:
KSN-2022-00271

Handläggare:
Mattias Tegefjord

Svar på motion om inkomstkrav från Tobias Smedberg (V) med flera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Tobias Smedberg (V), Ingela Ekrelius (V), och Torbjörn Björlund (V) föreslår i en motion väckt 31 januari 2022 att kommunfullmäktige ger Uppsalahem ett direktiv om att ta bort inkomstkraven i Uppsalahems bestånd med omedelbar verkan.

Beredning

Ärendet har beretts av Uppsalahem AB och kommunledningskontoret.

Föredragning

Styrelsen för Uppsalahem AB fattade i december 2021 ett beslut om att genomföra en förändring i Uppsalahems interna uthyrningsriktlinje. Återinförandet av ett inkomstkrav för nybyggda hyresrätter i områden som Bäcklösa, Brillinge, Gjutarängen och Sverre syftar till att säkra ekonomiska förutsättningar för den sökande och dennes familj så att inflyttande hushåll självständigt har råd med hyran och inte behöver ha inneboende eller försörjningsstöd för att ha råd.

Efter Uppsalahems beslut om inkomstkrav klassas nybyggda kvarter regelmässigt som utvecklingsområden under åtminstone de fem första åren. Efter fem år utvärderas situationen i kvarteret och ett aktivt beslut tas om kvarteret ska kvarstå som utvecklingsområde i denna bemärkelse eller om den skall överföras till sedvanlig

förvaltning utan inkomstprövning vid förhyrning. Totalt berörs i nuläget 1 000 bostäder, vilket är cirka sex procent av Uppsalahems bestånd.

Förutom nybyggda kvarter kan även bostadskvarter med särskilda förvaltningsutmaningar beslutas utgöra ett utvalt utvecklingsområde och påföras inkomstkrav vid uthyrning av bostäder tills en bättre situation erhålls. Sådana kvarter utmärks ofta av bland annat höga avfallskostnader, många störningsärenden, överslitage, hög omflyttning och otrygghet.

Den sökande för bostäder i utvecklingsområden ska, efter att hyran är betald, ha kvar en inkomst motsvarande normalbeloppet att leva på för den sökande och dennes familj. Normalbeloppet är Kronofogdemyndighetens beräkning av skäliga levnadskostnader som ska kunna täcka hushållets kostnader för bland annat mat, hygien och kläder. Normalbeloppets storlek beror på hur många vuxna respektive barn som hushållet består av.

Inkomstkraven gäller endast de som söker ny bostad i bostadskvarteren. Inkomsten får även sammanräknas med en medsökande om den sökande på egen hand inte möter inkomstkravet, vilket motverkar alltför segregrande effekter. Genom det särskilda regelverket kan utvecklingsområdena få en ökad stabilitet genom ökad andel självförsörjande hushåll.

Uppsalahems borttagande av inkomstkravet år 2018 gjordes mot bakgrund av en strävan efter ökad frihet för hyresgästerna att välja bostad och hur mycket av sin inkomst man är villig att lägga på sitt boende.

Uppsalahem har dock sett att borttagande av inkomstkravet även lett till trångboddhet, högt slitage på lägenheterna, störningar, större känsla av otrygghet, nedskräpning, och därmed högre kostnader. Detta gäller framför allt i nybyggda kvarter där hyrorna är högre och kötiderna är kortare. I utvecklingsområdena finns exempel där en så hög andel som hälften av hyresgästerna uppburit försörjningsstöd.

Det går relativt snabbt att få en nybyggd lägenhet, men har hyresgästen inte en hushållsekonomi som långsiktigt klarar hyresnivån så flyttar denne ofta vidare så snart en annan boendemöjlighet hittas. Med hög omflyttning lär de boende inte känna sina grannar i samma utsträckning vilket påverkar uppfattningen om hur trygg miljön känns. I bostadskvarter med hög omflyttning får Uppsalahem förvaltningsutmaningar med ökat slitage och liknade enligt ovan.

Uppsalahems uppdrag är att tillhandahålla bostäder för alla typer av hushåll och hushållsinkomster. Uppsalahem eftersträvar att bygga prisrimliga bostäder och under perioder har investeringsstöd nyttjats för att åstadkomma relativt lägre hyror i nybyggnadsprojekt.

Byggkostnadsutvecklingen gör det dock utmanande att få ihop ekonomin i projekten och försvårar att åstadkomma en lägre hyra. Därför pågår ett arbete med att utforska produktionsmetoder, som exempelvis industriellt byggande, för att försöka pressa produktionskostnader och kunna åstadkomma hyror som fler hushåll har råd med.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 juni 2022
- Bilaga, Motion om inkomstkrav från Tobias Smedberg (V) med flera

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Ta bort inkomstkravet i Uppsalahem

Uppsalahems nu återinförda inkomstkrav för att få bo i hyresrätt är att sparka på dem som har det allra svårast. Personer som är trångbodda och fattiga ska inte tillåtas att bo i vissa stadsdelar. Var de ska bo istället är högst oklart.

Trots att resultaten bara har varit positiva sedan inkomstkravet togs bort från Uppsalahems bestånd 2018 har det nu plötsligt och utan offentlig debatt återinförts i delar av beståndet. Något som gör det omöjligt för låginkomsttagare och personer med ekonomiskt försörjningsstöd att bo i stadsdelar där det bor många med låga inkomster och det finns trångboddhet.

Inkomstkravet på tre gånger månadshyran är på många nybyggda lägenheter så högt att exempelvis en sjuksköterska med ett eller två barn inte har råd med det.

Det socialdemokratiskt ledda minoritetsstyret menar att inkomstkravet ska motverka segregation i Uppsala kommun. Ingenting kunde vara mer fel. Kommunens eget bostadsbolag ska inte användas som ett verktyg för att få låginkomsttagare och personer med ekonomiskt försörjningsstöd att flytta på sig. Att vi har ett segregerat och ojämlikt samhälle är något Vänsterpartiet påtalat under lång tid. Sverige är nu Europas mest ojämlika land sett till fördelning av inkomst. Men varken ojämlikhet eller segregation bryts genom att hindra människors friheter och införande av begränsningar för de människor som redan har det svårast.

Istället för att tvinga bort människor genom höga inkomstkrav så måste kommunen erbjuda ett alternativ. Annars blir familjerna ännu mer utsatta på bostadsmarknaden och dessutom lämnas tomma och dyra lägenheter kvar i det område de tvingas bort ifrån.

Att motverka segregation kräver att det byggs lägenheter som folk har råd att bo i och jobb som får in människor i eget arbete. Inte en enda lägenhet kommer att byggas för att inkomstkravet återinförs. Inte ett enda jobb kommer att skapas för att inkomstkravet återinförs.

Uppsala kommun måste anstränga sig mer för att få fram större lägenheter som alla familjer har råd och plats att bo i, inte minst i stadsdelar som ger människor goda förutsättningar till en bra och snabb etablering i vårt samhälle. Det är en riktig lösning på segregationen.

Med anledning av ovanstående yrkar Vänsterpartiet på:

att kommunfullmäktige ger Uppsalahem ett direktiv om att ta bort inkomstkraven i Uppsalahems bestånd med omedelbar verkan.

Tobias Smedberg (v)

Ingela Ekrelius (v)

Torbjörn Björlund (v)

